

απόψεις

Και πάλι για τον ΕΝΦΙΑ, η μουρμούρα...

Τα τελευταία χρόνια της μεγάλης οικονομικής κρίσης, όταν τα κρατικά ταμεία έχουν αδειάσει και η ύφεση έχει περιορίσει σημαντικά το συνολικό εθνικό προϊόν, συνοδεύτηκαν από τις διαδοχικές κυβερνητικές επιλογές να επιβαρυνθεί υπέρμετρα με φόρο η ιδιωτική ακίνητη περιουσία. Διαδοχικά, από την εποχή του ειδικού τέλους επί των ακινήτων έως τον ΕΝΦΙΑ, κυβερνητική επιλογή ήταν και εξακολουθεί να είναι η βαριά φορολογική επιβάρυνση της ακίνητης περιουσίας, χωρίς το ύψος του φόρου να σχετίζεται με τον τυχόν καρπό από την εκμετάλλευση των ακινήτων καθώς και χωρίς να σχετίζεται με ένα ελάχιστο αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων αυτών ετών, πολύ μελάνι χύθηκε στη δημόσια συζήτηση για τη συνταγματική ανοχή των διαδοχικών αυτών φόρων καθώς και ολόκληρες προεκλογικές εκστρατείες εξαντλήθηκαν σε μεγάλο βαθμό στη συζήτηση για την κατάργηση ή όχι αυτής της φορολογικής επιβάρυνσης. Δυστυχώς, αφενός η συνεχιζόμενη κακή κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και αφετέρου η εξασφαλισμένη σε μεγάλο βαθμό δυνατότητα ευχερούς είσπραξης του ετήσια βεβαιούμενου ως άνω φόρου οδήγησαν τις επιμέρους κυβερνήσεις στη διατήρηση της φορολογικής υπερβάρυνσης της ακίνητης περιουσίας.

Ο υπερβολικός και τελικά σε πολλές περιπτώσεις μεγαλύτερος της φοροδοτικής ικανότητας χαρακτήρας του φόρου στα ακίνητα πυροδοτεί κάθε χρόνο τη δημόσια συζήτηση, με την εκάστοτε κυβέρνηση να εξαγγέλλει τρόπους δικαιότερης κοινωνικής κατανομής του βάρους του, αφού ούτως ή άλλως η ευρύτερη δημοσιονομική κατάσταση δεν επιτρέπει τη μείωση του προσδοκώμενου και προϋπολογισθέντος συνολικού ποσού.

Φέτος και από πολύ νωρίς, οι κυβερνητικές εξαγγελίες είχαν επικεντρωθεί στην προσπάθεια διεύρυνσης της φορολογικής βάσης, ώστε ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ να καταλαμβάνει και τα αγροτεμάχια, για να καταστεί δικαιότερη η φορολογική κατανομή. Παράλληλα, η κυβέρνηση φαίνεται αποφασισμένη να μειώσει το κατώτατο όριο (από 300.000€ σε 200.000€) επιβολής του συμπληρωματικού φόρου ακινήτων.

Μείωση, η οποία προϋπολογίζεται ότι θα πλήξει μεγάλο αριθμό υπόχρεων (περίπου 600.000) και η οποία αντίστοιχα θα συντελέσει ώστε να ελαφρυνθεί έστω και λίγο το βάρος στους υπόχρεους με ένα μόνο (ιδίως αστικό) ακίνητο, χαμηλής αντικειμενικής αξίας. Ακόμη, καθόλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα, η κυβέρνηση φαινόταν να αμφιταλαντεύεται για τον αριθμό των δόσεων του ΕΝΦΙΑ καθώς και για τη χρονική αφετηρία καταβολής του.

Τελικά, στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων κατατέθηκε αιφνίδια θα λέγαμε τροπολογία, με την οποία αναστέλλεται τελικώς και για ένα έτος η επιβολή συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ στα αγροτεμάχια, τους αγρούς, τους βοσκότοπους και τις λοιπές εκτάσεις γης εκτός σχεδίου και οικισμού που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα. Από όσα συζητούνται στην Αγορά, φαίνεται ότι η αναστολή αυτή κρίθηκε αναγκαία διότι τα υφιστάμενα στοιχεία για τα ακίνητα αυτά (ιδίως, Ε9) είναι ανεπαρκή και ασαφή για να προσδιορισθεί με ακρίβεια η αξία τους και κατά συνέπεια, να κατανεμηθεί με φορολογικά δίκαιο τρόπο η αντίστοιχη φορολογική επιβάρυνση. Άλλωστε, η αξία των εκτός σχεδίου ακινήτων, προσδιοριζόμενη αντικειμενικά (έντυπα, ΑΑ-γης) και με βάση τις οικείες τιμές που εφαρμόζονται από το έτος 2008 ή /και με «συγκριτικά στοιχεία» ουδεμία σχέση έχει με την αληθή αξία των ακινήτων αυτών σήμερα, όπως η τελευταία προσδιορίζεται αγοραία και στο πλαίσιο της σχεδόν κατάρρευσης της Αγοράς των ακινήτων.

Η αναστολή της επιβολής συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ στα εκτός σχεδίου ακίνητα φαίνεται να αφήνει ακάλυπτο το προϋπολογισθέν ποσό 230.000.000 ευρώ, ποσό που πάντως είχε προϋπολογισθεί πέραν των 2.650.000.000 ευρώ, που συνιστά το στοχευμένο προς είσπραξη ποσό ΕΝΦΙΑ.

Εκτός, όμως, από το ως άνω ποσό 230.000.000 ευρώ που παραμένει ανοικτό, ανοικτό παραμένει το ερώτημα για ποιόν λόγο τα ανωτέρω αναφορικά με τη δυσχέρεια προσδιορισμού αγοραίων τιμών στα αγροτεμάχια δεν ήταν γνωστό ή αντιληπτό στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών, ώστε να μην έχει προηγηθεί τόση συζήτηση, τέτοιες αντιδράσεις και γενικότερα η σχετική κοινωνική αναταραχή.

Οι συνεπείς φορολογούμενοι βρίσκονται στα όρια τους και πολλοί από αυτούς τα έχουν ξεπεράσει, προσπαθώντας να στηρίξουν την κρατική λειτουργία υπό τις ακραία δυσμενείς οικονομικές συνθήκες. Το τελευταίο που οι φορολογούμενοι αυτοί αντέχουν είναι οι άκαιρες και χωρίς από αποτέλεσμα συζητήσεις αναφορικά με ούτως ή άλλως υπέρμετρες φορολογικές επιβαρύνσεις, οι οποίες δεν έχουν από πριν μελετηθεί, με αποτέλεσμα συνεχή πισωγυρίσματα.

Κατά τα λοιπά, ο ΕΝΦΙΑ φαίνεται ότι τελικώς θα εισπραχθεί φέτος σε πέντε δόσεις, με την πρώτη να καθίσταται ληξιπρόθεσμη στο τέλος Σεπτεμβρίου.

Ας δούμε τι θα γίνει του χρόνου.

Ασπασία Μάλλiou